

ARBEJDSLØSHED / LEDIGHED 9. november 2013

DEBATINDLÆG

Skrevet af

Sune Enevoldsen Sabiers
Senioranalytiker

Martin Madsen
Chefanalytiker

Danskerne arbejder, når der er job

Debatten om dovne danskere, og om hvorvidt det kan betale sig at arbejde, er blusset op igen. Det er pudsigt, at denne debat dukker op i en krisetid, når der er mangel på arbejde til de ledige hænder. Selvfølgelig skal det kunne betale sig at arbejde. Danskerne vil da også gerne arbejde og arbejder, når der er job.

Kontakt

Chefanalytiker

Martin Madsen

📞 33 55 77 10

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Debatten om dovne danskere, og om hvorvidt det kan betale sig at arbejde, er blusset op igen. Da arbejdsløsheden var på sit laveste før krisen, og der var så få arbejdsløse, at de kunne få en siddeplads i Parken, var denne diskussion nærmest fraværende. Det er pudsigt, at denne debat dukker op i en krisetid, når der er mangel på arbejde til de ledige hænder.

Lars Løkke Rasmussen udtalte således på Venstres landsmøde i oktober, at *"330.000 danskere har ikke noget nævneværdigt ud af at gå på arbejde."*

De 330.000 danskere, som ifølge Lars Løkke Rasmussen "ikke har noget nævneværdigt ud af at gå på arbejde", får op til ca. 3.500 kr. efter skat hver måned i gevinst ved at arbejde. Det svarer til ca. 42.000 kr. årligt til sig selv ved at gå på arbejde, når bl.a. transportudgifter til arbejde medregnes.

Beregninger fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) viser, at 3.500 kr. efter skat om måneden vil være en stigning i en enlig kontanthjælpsmodtageres rådighedsbeløb på 63 procent, og for en dagpengemodtager vil det betyde et løft på næsten 50 procent. For både en kontanthjælpsmodtager og en dagpengemodtager med et barn vil det betyde en stigning på omkring 30 procent af indkomsten efter skat.

3.500 kroner til sig selv hver måned må således anses for at være et nævneværdigt beløb for de fleste.

I debatten om, hvorvidt det kan betale sig at arbejde, har et forskelsbeløb på 2.000 kr. derfor også været fremhævet. Økonomi- og Indenrigsministeriet viser, at ved denne beløbsgrænse er der godt 150.000 personer, der har en umiddelbar gevinst på op til 2.000 kr. om måneden ved at gå på arbejde. Finansministeriet påpeger, at det især er de skønnede udgifter i forbindelse med transport fra bopæl til arbejdssted, som påvirker antallet.

Man kan nemt få det indtryk fra debatten, at disse 150.000 personer ville komme i arbejde, hvis bare forskelsbeløbet blev større. Men man skal huske på, at ud af de 150.000 personer er 9 ud af 10 i arbejde svarende til 133.000 personer. Det fremgår af figuren.

At 9 ud af 10 arbejder for et forskelsbeløb på 2.000 kr. eller derunder skal ses i lyset af mindst fire forhold:

For det første er 2.000 kr. om måneden også et nævneværdigt beløb. Det svarer til en ekstra gevinst på 36 procent for en enlig kontanthjælpsmodtager og 17 procent mere for kontanthjælpsmodtagere og dagpengemodtagere med et barn.

For det andet må man formode, at de fleste personer gerne vil arbejde.

For det tredje er det ikke et reelt valg at sige nej til et anvist job, fordi den økonomiske gevinst er for lille. Det er ikke et tag-selv-bord, da man skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet.

For det fjerde er forskelsbeløbet mellem at være i arbejde og uden for arbejde ikke et dækkende udtryk for den økonomiske gevinst ved at tage et job. Det er et øjebliksbillede og tager ikke højde for, at det ofte er en investering i at få en fod ind på arbejdsmarkedet, sikre en fast tilknytning og øge sin mulighed for kompetence- og lønloft. Blandt de lavtlønnede er knap halvdelen ikke længere lavtlønnede efter tre år.

Med regeringens skattereform fra 2012 blev der vedtaget en række tiltag, der betyder, at tallet på de 150.000 personer, som i dag får op til 2.000 kr., vil blive reduceret efter den fulde indfasning og dermed falde til 95.000 personer.

Når skattereformen er fuldt indfaset, vurderer Økonomi- og Indenrigsministeriet, at der for 6.200 fuldtidsbeskæftigede ikke vil være en umiddelbar gevinst ved at arbejde målt ved førsteårsgevinsten. Det svarer til, at det kan betale sig for 99,5 procent af de beskæftigede.

Man kan altid diskutere om forskelsbeløbet ved at tage et arbejde er for lavt, og om kontanthjælpen er for høj. I dag har vi forsøgt at indrette vores samfund, så eksempelvis børn af kontanthjælpsmodtagere ikke skal vokse op i fattigdom. Det er veldokumenteret, at fattigdom i børns liv har mærkbare og langvarige konsekvenser for evnen til at klare sig i skolen og senere i livet. Det har også konsekvenser, som rammer tilbage på samfundsøkonomien.

Selvfølgelig skal det kunne betale sig at arbejde. Danskerne vil gerne arbejde og arbejder, når der er job.

Debat-analyse bragt i Berlingske Politiko d. 9. november 2013